

Wymagania edukacyjne z historii i społeczeństwa na poszczególne oceny – klasa I

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
1. Pojęcie „nauki”. Państwa starożytnego Wschodu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna osiągnięcia nauki cywilizacji starożytnego Wschodu • zna pojęcie: nauka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna główne treści starożytnej nauki • wskazuje na mapie omawiane państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ położenia i warunków naturalnych na odkrycia cywilizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady osiągnięć naukowych Sumerów, Babilończyków, Egipcjan • określa wpływ odkryć na zmiany życia w państwach starożytnego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zainteresowanie początkami nauki poprzez jedną z dowolnych form aktywności np. lekturę publikacji naukowych, popularnonaukowych, prasowych itp.
2. Osiągnięcia państw Starożytnego Wschodu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia charakteryzujące rozwój nauki i myśli technicznej starożytnego Wschodu • posługuje się pojęciami: prawo, kodyfikacja prawa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia największe zdobycze cywilizacyjne pierwszych cywilizacji • przedstawia sposób budowy piramid i skutki tych przedsięwzięć dla gospodarki Egiptu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na podobieństwa i różnice w rozwoju nauki w poszczególnych państwach starożytnego Wschodu • omawia różnice między starożytną wiedzą matematyczną od współczesnej matematyki 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki społeczne, gospodarcze i kulturowe odkryć naukowych • wyjaśnia zasady opracowywania starożytnych kalendarzy • omawia zależności między rozwojem nauki a rozwojem technicznym cywilizacji starożytnego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zdobyte informacje (ciekawostki), materiały ilustracyjne na temat nauki i myśli technicznej państw starożytnego Wschodu
3. Religie a nauka.	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze cechy systemów religijnych państw starożytnych • posługuje się pojęciami: monoteizm, politeizm, reinkarnacja, 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać na wpływ wierzeń na rozwój nauki • rozumie rolę religii w życiu starożytnych społeczeństw 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces zmian i ewolucji systemów religijnych 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi porównywać wierzenia religijne ludów starożytnego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie wyszukuje i analizuje informacje z różnych źródeł dotyczące wpływu religii na rozwój nauki
4. Filozofia starożytnych Greków.	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze kierunki rozwoju filozofii antycznej • zna genezę filozofii starożytnych Greków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najwybitniejszych starożytnych filozofów greckich i ich poglądy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związek między rozwojem filozofii greckiej a nauką • przedstawia działalność i 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposoby wykorzystania filozofii antycznej oraz jej wpływ na myślicieli następnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zdobyte informacje (ciekawostki), materiały ilustracyjne na temat

			osiągnięcia: Talesa z Miletu, Demokryta, Sokratesa, Platona, Arystotelesa, Diogenesa		filozofii starożytnych Greków
5. Osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków. Czasy hellenistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i kierunki rozwoju greckiej nauki w zakresie matematyki, astronomii, medycyny, historii, geografii • wskazuje na mapie obszar starożytnej Grecji i państw hellenistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze wynalazki i osiągnięcia techniczne starożytnych Greków • charakteryzuje osiągnięcia starożytnej nauki greckiej z zakresu geometrii, fizyki, astronomii i medycyny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność i osiągnięcia: Euklidesa, Hipokratesa, Archimedes, Pitagorasa, Arystarcha z Samos, Hipparcha, Ptolemeusza, Pliniusza Starszego, Herodota, Tukidydesa, Protagorasa 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić sposoby wykorzystania wynalazków i osiągnięć technicznych starożytnych Greków w późniejszych epokach 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje ocenę dokonań nauki greckiej
6. Osiągnięcia kultury antycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia charakteryzujące rozwój nauki i myśli technicznej antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wkład Rzymian w dorobek cywilizacyjny Europy • przedstawia ewolucję rzymskiego prawa 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ filozofii antycznej na myślicieli następných epok • omawia osiągnięcia nauki greckiej i rzymskiej oraz ich wpływ na naukę późniejszych okresów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ antycznych idei na współczesne dyscypliny naukowe • przedstawia antyczną genezę współczesnych dyscyplin naukowych: matematyki, geografii, astronomii, medycyny 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi dyskusję na temat geniuszu Greków czy Rzymian
7. Powstanie i charakterystyka średniowiecznych uniwersytetów.	<ul style="list-style-type: none"> • zna genezę uniwersytetów • omawia kształtowanie się uniwersytetów w średniowieczu i ich organizację • zna pojęcia: bakałarz, rektor, magister 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces rozwoju szkolnictwa średniowiecznego • zna proces rozwoju idei uniwersyteckiej w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje scholastykę i sztuki wyzwolone – trivium i quadrivium 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia proces rozwoju idei uniwersyteckiej w średniowieczu i czasach nowożytnych • wyjaśnia konsekwencje rozwoju uniwersytetów • porównanie poglądów przedstawicieli średniowiecza do świata 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje we współczesnych uniwersytetach przykłady nawiązywania do średniowiecznej tradycji; formułuje hipotezy uzasadniające to zjawisko
8. Rola uniwersytetów w rozwoju średniowiecznej nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: scholastyka, mistyka, teologia, renesans karoliński, dialektyka 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poglądy św. Tomasza z Akwinu, Piotra Abelarda, św. Bernarda z Clairvaux 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ rozwoju uniwersytetów na naukę epoki średniowiecza • wyjaśnia przyczyny o opisuje przebieg sporu o relację między wiarą a 	<ul style="list-style-type: none"> • wartościuje osiągnięcia naukowe średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź na temat: Mroki czy blaski średniowiecza

			rozumem		
9. Trwałość idei uniwersytetów.	<ul style="list-style-type: none"> zna wpływ uniwersytetów na rozwój nauki epoki średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kierunki przemian średniowiecznej idei uniwersytetu w kolejnych epokach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje organizacje współczesnych uniwersytetów z uniwersytetami średniowiecznymi wyjaśnia przyczyny trwałości idei uniwersyteckiej w kolejnych epokach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie idei uniwersyteckiej dla rozwoju humanizmu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia samodzielnie zdobyte informacje (ciekawostki), materiały na temat średniowiecznej nauki
10. Nauka w epoce nowożytnej.	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: republika uczonych, człowiek renesansu najważniejsze osiągnięcia naukowe w zakresie medycyny, matematyki, astronomii, geografii, fizyki i chemii w epoce nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi pojęcia: republika uczonych i człowiek renesansu do konkretnych przykładów zna genezę rozwoju zainteresowania nauką (z podkreśleniem roli humanizmu i odkryć geograficznych) rozumie wpływ najważniejsze wynalazki epoki nowożytnej i ich wpływ na życie ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wynalazku Jana Gutenberga dla rozwoju nauki nowożytnej przedstawia metody badawcze i naukowe stosowane w epoce nowożytnej rozumie pojęcia pozwalające na scharakteryzowanie rozwoju nauki i myśli technicznej epoki nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność i osiągnięcia Erazma z Rotterdamu, Tomasza More'a, Mikołaja Kopernika, Galileusza, Johannesesa Keplera, Jana Heweliusza, Isaaca Newtona, Karola Linneusza, Kartezjusza, Johna Locke'a, Edwarda Jennera oraz ich wpływ na przemiany społeczne, polityczne i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje we współczesnym świecie przykłady obecności i nieobecności nowożytnych ideałów
11. Dziedzictwo oświeceniowego racjonalizmu.	<ul style="list-style-type: none"> zna rozwój i znaczenie racjonalizmu przedstawia genezę i charakter przewrotu oświeceniowego zna pojęcia: deizm, ateizm 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oświeceniowe nurty filozoficzne, racjonalizm i empiryzm, metody badawcze i naukowe stosowane w oświeceniu charakteryzuje działalność encyklopedystów oraz instytucji naukowych powstających w oświeceniu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia związek między rozwojem nauki a rewolucją przemysłową charakteryzuje poglądy Karola Monteskiusza, Woltera, Jana Jakuba Rousseau, Gottfrieda Leibniza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na związki poglądów filozofów oświeceniowych z przemianami politycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wyjaśnić dziedzictwo racjonalizmu oświeceniowego we współczesnym świecie
12. XIX – wieczna fascynacja postępem.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze XIX – wieczne osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między rozwojem nauki a rewolucją 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia obyczajowe następstwa procesów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia XIX – wieczną ideę postępu i 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia prezentacje multimedialną na temat

	<p>naukowe oraz wynalazki w zakresie medycyny, matematyki, astronomii, geografii, fizyki i chemii w XIX wieku</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze XIX – wieczne wynalazki w zakresie transportu i komunikacji, rozrywki oraz życia codziennego 	<p>przemysłową</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ XIX – wiecznych wynalazków na życie codzienne ludzi oraz zmiany społeczne z nich wynikające • rozumie skutki rozwoju XIX – wiecznej nauki 	<p>urbanizacji i industrializacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność XIX – wiecznych instytucji wspierających naukę • omawia działalność i osiągnięcia Roberta Kocha, Ludwika Pasteura, Marii Skłodowskiej-Curie, Wilhelma Roentgena, Nielsa Bohra, Dymitra Mendelejewa, Ernesta Rutherforda 	<p>omawia jej oddziaływanie</p>	<p>postępu i rozwoju techniki</p>
13. Psychoanaliza i darwinizm.	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe poglądy Karola Darwina oraz Zygmunta Freuda 	<ul style="list-style-type: none"> • zna teorię psychoanalizy Zygmunta Freuda • omawia okoliczności powstania darwinizmu i psychoanalizy • zna teorię ewolucji Karola Darwina 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przejawy adaptowania teorii Darwina w naukach społecznych • wskazuje na reakcje na ogłoszenie teorii ewolucji w XIX – wiecznym społeczeństwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na konsekwencje światopoglądowe i etyczne teorii Karola Darwina oraz Zygmunta Freuda • wpływ darwinizmu i psychoanalizy na etykę XIX i XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własną opinię, popartą logicznym argumentowaniem
14. Przemiany życia społecznego w XX wieku.	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze osiągnięcia naukowe oraz wynalazki w zakresie medycyny, astronomii, fizyki, chemii i informatyki w XX wieku • przedstawia cechy społeczeństwa industrialnego i postindustrialnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia proces specjalizacji w nauce i powstałe w jej wyniku dziedziny naukowe • wymienia cechy społeczeństwa masowego i społeczeństwa informacyjnego oraz przejawy ich funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces kształtowania się i konsekwencje społeczeństwa zhierarchizowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zjawisko konsumpcjonizmu we współczesnym świecie i jego przejawy w odniesieniu do konkretnych sytuacji • przedstawia socjologiczne interpretacje przeobrażeń życia społecznego w XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własne stanowisko w sporze o przyszłość zglobalizowanego świata
15. Granice poznawcze nauki.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces specjalizacji w nauce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze osiągnięcia naukowe oraz wynalazki w zakresie medycyny, astronomii, fizyki, chemii i informatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykłady osiągnięć naukowych i ich wykorzystanie w sposób rodzący problemy natury etycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na spory etyczne dotyczące nauki i jej granic poznawczych, z uwzględnieniem zagadnień z dziedziny bioetyki i ekologii 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi ustosunkować się do różnych teorii i sporów dotyczących rozwoju nauki i konsekwencji odkryć naukowych

<p>16. Rola języka greckiego i łacińskiego dla rozwoju kultury w strefie śródziemnomorskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i rozwój pisma • posługuje się pojęciami: alfabet fonetyczny, koine, romanizacja prowincji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę i podział języków europejskich • omawia proces rozprzestrzeniania się języka greckiego w dobie kolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wpływ politycznej aktywności Greków na dzieje języków europejskich i światowych • omawia podboje Aleksandra Wielkiego i język koine • rozprzestrzenianie się języka łacińskiego w dobie podbojów rzymskich 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę języka greckiego i łacińskiego dla rozwoju kultury w strefie śródziemnomorskiej • wyjaśnia znaczenie grecko– rzymskiej wspólnoty językowej dla rozwoju kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie prezentacji na temat zapożyczeń greckich i łacińskich w języku polskim
<p>17. Znaczenie antycznej wspólnoty językowej dla kultury europejskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna słowa pochodzenia łacińskiego i greckiego występujące we współczesnej polszczyźnie • podaje przykłady zastosowanie języków greckiego i łacińskiego w nauce, polityce, religii i życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wpływ łaciny na kształtowanie się języka prawniczego, i medycznego oraz języka nauki i Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę języka greckiego i łacińskiego dla rozwoju kultury w strefie śródziemnomorskiej w antyku • przedstawia rolę Bizancjum w utrzymaniu pozycji greki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie języka greckiego i łacińskiego dla współczesnej wspólnoty językowej kultury europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem kultury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie samodzielnie przygotowane informacje na temat znaczeń napisów łacińskich często powtarzających się w kościołach i na cmentarzach (z uwzględnieniem zabytków epigraficznych najbliższej okolicy)
<p>18. Grupy językowe w Europie i proces ich powstawania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział na grupy językowe (romańską, germańską oraz słowiańską) ukształtowany w połowie I tysiąclecia n.e. • zna pojęcia: język martwy, język międzynarodowy 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić przyczyny zróżnicowania europejskich grup językowych • charakteryzuje grupy językowe w Europie i proces ich powstawania • zna początki języków narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na podobieństwo słów używanych w różnych językach • przedstawia chrześcijańską latynizację Europy • pokazuje rozmieszczenie na mapie grup językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przyporządkować obecnie funkcjonujące języki narodowe do grup językowych • zauważa wpływ ekspansji politycznej, gospodarczej lub kulturalnej na rozprzestrzenianie się języków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia prezentację multimedialną na temat grup językowych w Europie
<p>19. Katedra gotycka jako tekst kultury.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: Biblia pauperum, renesans karoliński, styl romański, styl gotycki, trivium, quadrivium, minuskuła karolińska, • wymienia czynniki spajające średniowieczną Europę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie Res Publica Christiana latinitas • przedstawia polityczną i społeczną rolę Kościoła rzymskiego po rozpadzie Imperium Rzymskiego • przedstawia gospodarczą i kulturową rolę średniowiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia misteria w średniowieczu • wyjaśnia uniwersalizm kultury w okresie rozkwitu średniowiecza na Zachodzie • na wybranych przykładach dokonuje analizy Biblii pauperum 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę gestu w komunikacji średniowiecznego społeczeństwa • sztuka w służbie teologii – wizualizacja w katedrach gotyckich i romańskich kościołach • odczytuje przekaz ideowy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia samodzielnie zdobyte informacje na temat regionalnych zabytków architektury romańskiej i gotyckiej oraz ich przekazu ideowego i ikonograficznego

		klasztorów		i ikonograficzny katedry gotyckiej	
20. Druk jako środek upowszechniania wzorów językowych.	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi scharakteryzować humanizm włoski i jego wymiar europejski • zna pojęcia: humanizm, reformacja, luteranizm, kalwinizm, kontrreformacja, Biblia Gutenberga, język literacki, laicyzacja, sekularyzacja, indeks ksiąg zakazanych 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje humanistyczną filozofię człowieka • przedstawia upowszechnienie się druku w Europie – wynalazek Gutenberga • wskazuje na ujednoczenie poszczególnych języków narodowych jako skutek wprowadzenia druku 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturowe i społeczne konsekwencje upowszechnienia druku w epoce nowożytnej • przedstawia wpływ druku na rozprzestrzenianie się idei naukowych i religijnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rozwój oświaty w czasach nowożytnych – rozwój szkolnictwa średniego, uczelnie różnowiercze w Europie i Rzeczypospolitej, rozwój nauki • analizuje rolę reformacji i humanizmu w procesie kształtowania się języków narodowych w czasach nowożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja – reformacja i kontrreformacja w regionie oraz jej oblicze kulturowe
21. Instytucje i media kształtujące opinię publiczną w czasach nowożytnych.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: epistolografia,, gazety pisane, pisma (druki) ulotne • wymienia środki komunikowania się w dobie nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje instytucje i media kształtujące opinię publiczną w dobie oświecenia • charakteryzuje genezę i rozwój gazet i czasopism, rozwój poczty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę prasy i instytucji naukowych w kształtowaniu opinii publicznej w epoce oświecenia • przedstawia rolę administracji państwowej doby nowożytnej w kształtowaniu się języków narodowych • przedstawia wpływ reformacji i kontrreformacji na wzrost liczby osób piśmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie publicystyki oświeceniowej w kształtowaniu się nowych prądów oraz idei filozoficznych, społecznych i politycznych • wyjaśnia znaczenie teatru barokowego i oświeceniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i uzasadnia własne zdanie w dyskusji na temat wpływu instytucji i mediów na kształtowanie opinii publicznej
22. Kultura masowa XIX wieku.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: kultura masowa, list, karta pocztowa, plakat, afisz 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturę masową społeczeństwa XIX-wiecznego • charakteryzuje postęp w nauce i technice w XIX wieku, nowe gałęzie przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia kulturę masową i jej przekazy • wskazuje wynalazki medialne – telegraf, telefon, parowe środki lokomocji, rozwój drukarstwa, fotografia, kino 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje społeczne następstwa rewolucji przemysłowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie prezentacji - nowe wynalazki w dziedzinie wymiany informacji a kultura masowa
23. Nowe formy przekazu informacji w	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: opinia publiczna, reklama 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia funkcje prasy w XIX – wiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje nowe formy przekazu informacji w XIX – 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ wynalazków medialnych na 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie przykładów wykorzystania Internetu w

XIX wieku.	<ul style="list-style-type: none"> • zna funkcje prasy w społeczeństwie demokratycznym 	<p>społeczeństwie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wpływ reklamy na życie codzienne • zna funkcje fotografii 	<p>wiecznym społeczeństwie ze szczególnym uwzględnieniem prasy i reklamy oraz fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wpływ reklamy na kształtowanie opinii publicznej w XIX wieku 	<p>zmianę światopoglądu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zauważa rozwój prasy na ziemiach polskich jako czynnik przeciwdziałania germanizacji i rusyfikacji 	<p>kształtowaniu decyzji politycznych w systemie demokratycznym</p>
24. Obieg informacji w społeczeństwie w XX wieku. Nowe formy przekazu.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: społeczeństwo informacyjne, kinematograf, show – biznes, interaktywność • przedstawia rozwój i znaczenie filmu, telewizji, Internetu, telefonii komórkowej i cyfryzacji mediów 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje powstanie i rozwój filmu – wynalezienie kinematografu, narodziny i rozwój kinematografii i jej wpływ na życie ludzi • charakteryzuje rozwój radia – transmitowanie sygnałów na odległość, wpływ I wojny światowej na rozwój komunikacji radiowej • charakteryzuje rozwój telewizji – powstanie i rozwój, wpływ telewizji na przemiany w życiu codziennym oraz na kulturę, obyczajowość i politykę 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ globalizacji na języki narodowe i regionalne • zauważa rolę języka angielskiego we współczesnej komunikacji • wymienia zagrożenia, które płyną z nieumiejętnego korzystania Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie nowych form komunikacji społecznej w XX wieku, z uwzględnieniem radia, telewizji, filmu i Internetu • wyjaśnia, w jaki sposób współczesne formy przekazu wpływają na jego treść 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje obieg informacji w społeczeństwie XX-wiecznym
25. Manipulacja informacją w propagandzie politycznej XX wieku i w reklamie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna genezę i przykłady historyczne manipulacji i propagandy • zna pojęcia: propaganda polityczna, manipulacja informacją, reklama polityczna, spot, dezinformacja 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zjawisko manipulacji przekazem oraz propagandy w ZSRR, w faszystowskich Niemczech i Włoszech • zna manipulacje przekazem oraz propaganda w PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia metody manipulacji językowych występujące w propagandzie politycznej i reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przykłady manipulacji językowych w propagandzie politycznej i reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielne wypowiedzi na temat manipulacji we współczesnym świecie
26. Kobieta, mężczyzna i rodzina w Biblii.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: patriarchy, matriarchy, rodzina, pokrewieństwo, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia koncepcje miłości i rodziny w judaizmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia społeczno - kulturowy kontekst powstania Starego i Nowego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przeniesienie tradycji starotestamentowych do 	<ul style="list-style-type: none"> • na wybranych przykładach analizuje obrazy miłości, rolę kobiety i mężczyzny

	matrylinearność, patrylinearność • zna status kobiety i mężczyzny w społeczeństwie izraelskim	• podaje cechy starotestamentowej rodziny (wielopokoleniowa, patriarchalna, dopuszczalna poligamia)	Testamentu • wymienia kobiece bohaterki Starego i Nowego Testamentu: Estera, Judyta, prorokinie Miriam, Chulda, Debora	chrześcijaństwa przez Pawła z Tarsu i jego wpływ na pozycję kobiety	oraz model rodziny w Biblii
27. Kobieta, mężczyzna i rodzina w starożytnej Grecji i w starożytnym Rzymie.	• zna społeczną, polityczną, kulturową pozycję kobiety i mężczyzny w polis • zna funkcje rodziny greckiej i rzymskiej	• przedstawia przyczyny zmian pozycji społecznej kobiet w epoce hellenistycznej • przedstawia zmiany pozycji kobiet w społeczeństwie rzymskim	• charakteryzuje modele i funkcje greckiej rodziny • charakteryzuje modele i funkcje rzymskiej rodziny • wyjaśnia formy zawierania małżeństw w Rzymie	• przedstawia poglądów filozofów greckich (Platona, Arystotelesa, stoików) na rolę kobiety i mężczyzny oraz zadania małżeństwa	• na wybranych przykładach analizuje obrazy miłości, role kobiety i mężczyzny oraz model rodziny w kulturze starożytnej Grecji i Rzymu
28. Wpływ kultury arabskiej i prowansalskiej na europejski model miłości dworskiej.	• zna wpływ kultury arabskiej na ideał miłości dworskiej • wymienia cechy miłości dworskiej	• przedstawia wizerunek kobiety w romansach rycerskich • omawia działalność trubadurów, truwerów i minnesingerów	• charakteryzuje ośrodki kultury dworskiej • przedstawia literaturę prowansalską i jej genezę	• wyjaśnia wpływ kultury arabskiej i prowansalskiej na europejski model miłości dworskiej w średniowieczu i ocenia trwałość tego modelu	